

Cervanová inak II

Vyšetrovateľ, prokurátor a sudca sa po rokoch rozhodli prehovoriť a odhaliť fakty zo spisu jedného z najznámejších kriminálnych prípadov

V utorok 9. júla uplynulo tridsaťsedem rokov od brutálnej vraždy mladéj medicčky Ludmily Cervanovej. Za znásilnenie a vraždu súdy opakovane odsúdili skupinu siedmich Nitranov, ktorí aj po prepustení na slobodu vytrvalo tvrdia, že sú nevinní. Usvedčení boli aj na základe ich vlastných doznaní a svedectiev, tie neskôr odvolali. Vyšetrovatelia, prokurátori a sudcovia, ktorí Nitranov usvedčili a poslali za mreže, sa rozhodli so súhlasom nadriadených prehovoriť. Všetky svoje tvrdenia nám doložili možnosťou nahliadnuť do viac ako stokilového spisu. V tomto čísle prinášame druhú časť príbehu Ludmily Cervanovej.

Neuznané alibi: Prípacom sa zaoberalo niekoľko súdov a iba jeden poslal Nitranov na slobodu. Bol to federálny Najvyšší súd Českej a Slovenskej federatívnej republiky v roku 1990. V celej kauze našiel trinásť pochybení. Namietal, že mnoho dôkazov v prospech obvinených sa ignorovalo a ich vina nebola dostatočne preukázaná. Nariadil teda nový proces. Na jeho konci v roku 2006 však opäť zazneli odsudzujúce rozsudky. Slovenskí sudcovia nepovažovali tvrdenia v prospech Nitranov za dôveryhodné. „Ich alibi sa stále menilo a niektorí mali aj štyri verzie, kde a s kým vlastne v osudný večer boli,“ hovorí sudca Juraj Kliment a cituje nám zo spisu. „Vždy to bolo tak, že ob-

vinený vyhlásil, že bol tam a tam, to mu policajti jasne vyvrátili, tak prišiel s ďalšou verziou, a tak ďalej. Vezmite si ako príklad Pavla Beďača. Najskôr mu mal robiť alibi inžinier Sláma, následne mal nejakého Jána Škorca, keď to všetko zlyhalo, prišiel s tým, že bol vlastne s frajerkou Zuzanou Mirgovou a až nakoniec vyrukoval s tvrdením, že vlastne v ten deň mal pokazené auto, ktoré opravoval spolu s bratom, so susedom Ivom Bisom a s Milanom Cvopom, ktorý mu ho mal striekať. V rámci tejto poslednej verzie prišiel s dôkazom, ktorý ma definitívne presvedčil o tom, že klame, pretože predložil blok na nákup autofarby, ktorý bol z 13. júla. Cervanová bola unesená a zavraždená 9. júla a prefarbením auta sa snažil zahľadiť stopy.“

Vtedajší prokurátor Milan Valašík si zasa pamätá, ako si Miloš Kocúr svoje alibi vypracoval v ciele a motákmi ho posielal svojej rodine, ktorá mu ho mala dosvedčiť. Papieriky s inštrukciami vynášal von lekár a advokát. „Lekára sme, tuším, aj stíhali a nad advokátom sme sa zľutovali, lebo vravel, že bol na neho vyvíjaný obrovský tlak.“

Roynako postupoval aj František Čerman, ktorý z väzby tajne napísal svojej žene a požiadal ju, aby nahovorila svedka Kollára vypovedať, že ho v kritickú noc stretol spolu s francúzskymi sestrami Cohenovými vo vchode domu, ako sa vracajú z diskotéky, čím by mu

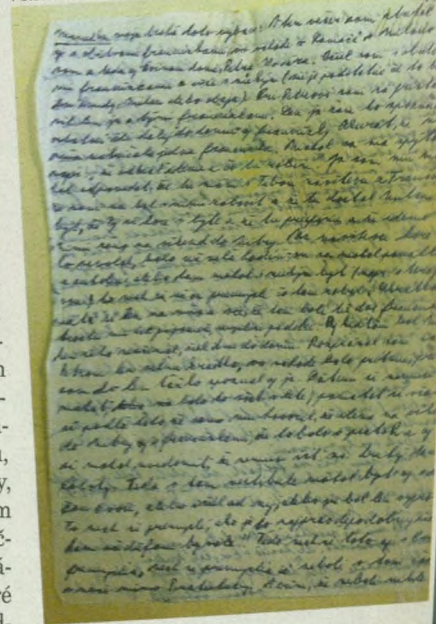

Ludmila Cervanová: Medička zomrela devätnásťročná.

urobil alibi. V liste, ktorého kópiu máme k dispozícii, ešte kladie žene na srdce, aby si Kollár overil, či náhodou v ten večer nebol v práci, pretože polícia to bude preverovať.

Aj Viera Zimáková má na prvý pohľad nepriestrelné alibi. Počas júlových dní, keď bola Ludmila zavraždená, sa preukázateľne nachádzala na splave pri Hronskom Beňadiku, čo je stopäťdesiat kilometrov od Bratislavy. Podľa obžaloby sa v noci vytratila zo stanu, stopom sa dostala do Bratislavy, zúčastnila sa na vražde a potom sa stopom vrátila. Znie to skutočne ako krkolomný výkon a Zimáková sa bránila, že dievčatá, ktoré s ňou spali v stane, môžu dosvedčiť, že bola celú noc s nimi. Lenže podľa záznamu z pojednávania, ktorý máme k dispozícii, jej nikto alibi nepotvrdil a ona sama vlastne nevedela povedať, kde strávila osudnú piatkovú noc. „Vyšetrovatelia vypočuli všetkých dôležitých svedkov vrátane Kataríny Budínskej a Ivony Kustrovej, ktoré boli s ňou v stane a povedali, že

Foto: ARCHIV

Falošné alibi: Čermanov list žene, aby mu u priateľa Kollára zariadila vymyslené alibi.

s nimi spala iba prvé dve noci, ale v ten osudný piatok už nie. Keďže v prípravnom konaní jej nepotvrdili alibi, bolo zbytočné ich predvolávať ako svedkyne na súd, najmä keď sme vedeli, že Zimáková

Foto: ARCHIV

Foto: ARCHIV

S priateľom: *Ludmila* v osudnú noc chcela odcestovať za priateľom do Košíc.

et maugon. Milan a toujours quelques
chose à manger - Marcelle dort. Fero
ne veut quitter dans sa chambre -
Nous parlons. C'est le nuit 2!!
A 2h 30, Marcelle sort du lit
et parle - Grande fero, nous allons
vous coucher - Vendredi 9/7/76
~~je suis partie~~ Après ma douche, il est
côté, je m'aperçois que l'appareil
de photo n'est pas dans le sac.
Marcelle a compris - Nous allons
chez Fero au bureau - Puis, une pluie
intense coule - Très forte - Nous prenons
un thé et Milan et Fero vont travailler.
Il est 2h, nous allons à l'auberge
voir si rien n'a été trouvé.
Rien - Chez Fero - Rien - Au Restaurant
Rien - Fero alors me donne son

Foto: ARCHIV

Prepísaný denník: Súd dôkaz neuznal, pretože piatkový dátum 9. 7. 1976 je dopísaný dodatočne.

priateľky z Francúzska, sestry Cohenové. Ako mladí ľudia si písali a v lete 1976 pricestovali Francúzky na návštevu do Československa. Dodnes tvrdia, že Čerman i Andrášik boli v kritický piatok 9. júla s nimi doma a robili si palačinky. Dôkazom má byť záznam v denníku, ktorý si jedna z nich poctivo písala dlhé roky a zaznamenala aj udalosti počas návštevy v Bratislave.

Pri pohľade na samotný denník sa však ukáže trochu iná skutočnosť. Predmetný dátum piatok 9. júla je totiž dopísaný až dodatočne a svieti vedľa prečiarknutého dátumu štvrtok 8. júla. Sestry Cohenové to neskôr na súde zdôvodňovali tým, že sa pomýlili a inak dátumy sedia. Rozporuplné sú aj ďalšie časti ich výpovede. Nesedelo ani ich tvrdenie, kedy sa spolu s Andrášikom a Čermanom vrátili z výletu v Prahe. Policajti totiž obehli všetky pražské múzea a galérie, kde mohli byť, až napokon narazili na Židovské múzeum, kde v knihe návštev nechali podpis s dátumom 8. júla. Pri ich prvej výpovedi formou listu z roku 1982 však uvádzali, že podľa denníka sa z Prahy vrátili už 7. júla a v ten istý deň večer išli na diskotéku do Mlynskej doliny, pričom predložili ešte aj lístok na vlak. Podľa spisu Čerman s Andrášikom pôvodne tvrdili, že na diskotéke s Francúzkami predsa len boli 9. júla, ale odišli spoločne domov. Po roku 1990 už zmeni-

Pri podrobnejšom jeho vyžatení uviedol, že v januári 1982 ho dvakrát navštívil riaditeľ Cestných stavieb Nitra s. ANDRÁŠIK, ktorý na neho naliehal v tom smere, aby jeho syn Igor URBÁNEK odvolal tú skutočnosť, že videl ako nebóhá študentka CERVANOVÁ bola nakladaná / naložená / do auta v

Úradný záznam
Nitre dňa 10.2.1982

Foto: ARCHIV

428 mm 1/20 x 1/24
vš.pán Brázda
Onedlho má byť súd s Vaším synom a s me sa nepáči, ako sa všetko pripravuje nato, aby sa stal obeťná barankou. Viem dobre, že rodina Andrášikovcov sa snaží z toho prípadu za každú cenu svojho syna z toho dostať. Je mi ľúto, že Vám to musím oznámiť, ale počula som, že k tomu chodí využiť aj advokáta Vášho syna dr. Skrovinau.
Dr. Skrovina má údajne prehovoríť Vášho syna, aby všetko zobral na seba a hlavne z toho dostať Andreášika. Že vraj z Vášho syna potom spraví ovoka. Toto Vám oznamujem preto, že sa mi osobne nepáči, ako za peniaze možno dostať všetko, dokonca aj vraha z vzenia a obetovať druhého.
Myslím, že porúčam všetkému

Dňa 10.2.1982 sa dostavil na Okresnú správu ZN⁹ Nitra riaditeľ n. p. Milex Ing. URBÁNEK Julius a odovzdal mi dopis, ktorý obdržal deň predtým, adresovaný na jeho pracovisko. Anonymný pisateľ sa v dopise vyhráza jemu, manželke, dcére, neveste ako aj synovi, v súvislosti s vraždou študentky CERVANOVEJ.

Pri podrobnejšom jeho vyžatení uviedol, že v januári 1982 ho dvakrát navštívil riaditeľ Cestných stavieb Nitra s. ANDRÁŠIK, ktorý na neho naliehal v tom smere, aby jeho syn Igor URBÁNEK odvolal tú skutočnosť, že videl ako nebóhá študentka CERVANOVÁ bola nakladaná / naložená / do auta v kritický deň - večer. Riaditeľ URBÁNEK nato reagoval tak, že on synovi nemôže nič prikázať a naopak ho usmerňoval v minulosti tak, aby povedal pravdu, že je plnoletý a ak má v tom prsty, tak nech zato aj nesie následky.

Podľa jeho vyjadrenia priložený dopis je písaný riaditeľom ANDRÁŠIKOM, s cieľom psychického pôsobenia na neho a jeho rodinu.

Úradný záznam ako aj anonymný dopis predkladám k ďalšiemu služobnému využitiu.

Zastrášovanie svedkov: Náčelník Okresnej správy ZN⁹
Otec korunného svedka sa sťažuje na tlaky zo strany Andrášikovho otca.
pplk. PhDr. Karol KOHAR

li verziu a na diskotéke vraj boli 8. júla. Preto nikto už nebral francúzske alibi vážne.
Pitva a pochybnosti: Jednou z najdiskutovanejších pochybností v celom prípade je stotožnenie Ludmilinho tela a pitva. Lekárka Anna Kalašová, ktorú ako prvú privola-li k nálezu mŕtvoly v Čiernej vode, napísala do správy, že ide o ženu vo veku približne štyridsať rokov. Následná pitva nepreukázala, že by mŕtva bola znásilnená. Protokol doslova uvádza, že „pri podrob-

Tlaky: Otec obžalovaného Brázdu dostal anonym, že Andrášik sa snaží z vraždy vykúpiť.
nej pitve pohlavných orgánov sme nezistili žiadne stopy násilia, ktoré by poukazovali na to, že na menovanej bola vykonaná sulož.“
Práve na tomto bode sa Nitriania snažili dokázať vykonštruova-

nosť celého prípadu. Tvrdili, že ak nebola mŕtva znásilnená, je to dôkaz, že ich priznania boli vynútené. V ich prospech svedčil aj dodatčný posudok znalca Patrika Fialu, ktorý pitve a celému vyšet-

rovaniu vytkol viacero nedostatkov a skonštatoval, že nie je žiadny dôvod tvrdiť, že Ludmilu Cervenovú znásilnilo viacero mužov, keďže na jej tele sa nenašli prakticky žiadne stopy hrubého násilnia. Spochybnil aj ďalšie podstatné piliere prípadu, napríklad tým, že ak mŕtvola bola vhozená do potoka a prúd ju unášal asi dva kilometre, kým sa zachytila o kameň, tak by to na tele zanechalo nejaké stopy a poškodenia, čo sa však nestalo.

Súd požiadal autora pitevnej správy z roku 1976 doktora Porubského, aby doplnil svoj posudok a vyvrátil pochybnosti. Doktor teda vypovedal, že stopy po znásilnení skutočne nezistil, ale nemôže ich ani vylúčiť, keďže mŕtvola bola v teplej vode niekoľko dní a bola v pokročilom hnilobnom štádiu. Na otázky odpovedala aj lekárka Anna Kalašová, ktorá ako prvá mŕtvolu obhliadla a odhadla jej vek na štyridsať rokov. Vysvetlila to tým, že bolo prítmie a ona nie je súdna lekárka. Vraj to bola možno prvá mŕtvola, ktorú videla, a nemala v takýchto úkonoch prax. Sa-

motní rodičia nikdy nespochybnili identifikáciu svojej dcéry. Spoznali ju nielen na základe predložených šperkov, ale otec telo osobne videl.

Kto je obeť: Kauza Cervenová sa často interpretuje ako ukážka brutality totalitného režimu, ktorý dokázal vykonštruovať nezmyselné obvinenia proti nevinným ľuďom a demokratická justícia ich len potvrdila. Vynára sa množstvo konšpiračných teórií o snahe režimu ukázať, že ak treba, postihne aj deti komunistických funkcionárov, či o arabskej stope, ktorá mala byť zahľadená až na príkaz z Moskvy.

Ľudia, ktorí na prípade pracovali, tvrdia, že nátlak vraj prichádzal presne z opačnej strany, teda od rodín obvinených, ktoré mali v tom čase veľký vplyv.

„Po revolúcii v roku 1990 riaditeľ odboru vyšetrovania Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky major Mitro podal správu, že plukovník Bona, ktorý bol aktívista okresného výboru strany pri správe Zboru národnej bezpečnosti v Nitre, vyvíjal počas vyšetrovania tlak na políciu, aby Nitrania neboli stíhaní. Čerman a Beďač boli to-

tiž jeho zaťovia. Rovnaký tlak vyvíjal aj Andrášikov otec, ktorý bol podpredsedom kontrolnej a revíznej komisie pri okresnom výbore strany v Nitre. To bol veľký normalizačný káder, pretože on rozhodoval, kto v strane bude a koho vyhodí,“ hovorí sudca Kliment.

Aj predseda straníckej organizácie na Generálnej prokuratúre vraj pochádzal z Nitry a bol to Beďačov sused, kamarát s Andrášikom aj s plukovníkom Bonom. „Raz mi osobne povedal, aby som si dával veľký pozor pri kauze Cervenová, lebo sa mi môže stať, že skončím niekde na okrese vo Svidníku,“ spomína bývalý prokurátor Valašik.

Vyšetrovatelia otvorene hovoria, že o prípad sa intenzívne zaujímal aj prezident Gustáv Husák. Oto Hanko si spomína, ako raz za ním prišiel kolega vyšetrovateľ Zdenko Rohan, ktorý letel špeciálom do Prahy s prvým tajomníkom Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska Jozefom Lenártom. „Oznámil mi, že Lenárt mu povedal, aby sme dali Nitranom pokoj, lebo to sú všetko chlapi z väzených rodín, ktorí sa určite ničoho

zlého nedopustili. V tomto duchu sa Lenárt rozprával aj s prezidentom Husákom, ten však vraj povedal, že aj keby to boli synovia Pána Boha, ak urobili niečo zlé, budú za to pykať. Následne si vyžiadal pravidelné správy o pokračovaní vyšetrovania každé tri týždne.“

Ľudia, ktorí dostali Nitranov do väzenia, neskrývajú svoje rozhorčenie z toho, ako sa dnes prípad vykresľuje. Milan Valašik to komentuje slovami, že „je urážkou skutočných obetí komunistického režimu, keď sa chcú do takejto roly pasovať títo siedmi vrahovia. Práve naopak - boli to deti komunistických papalášov a mocní tej doby sa nás snažili zastrašovať.“

Odsúdení Nitrania sú už na slobode a stále sa snažia dokázať svoju nevinu. Na ich strane stojí viacero známych novinárov a publicistov, pričom z niektorých sa medzičasom stali politici. Okrem ich bývalých obhajcov sa ich verejne nikdy nezastal žiadny renomovaný právnik. Ako ich advokát vystupuje Alan Böhme, ale na našu žiadosť o reakciu do uzávierky nereagoval. ■

EVA MIHOČKOVÁ

P7124545/07

infolinka: 18 177, 18 277
www.tipos.sk

Chyťte štěstie do vlastních ruk!

Tipujte LOTO a hrajte o fantastický SUPERjackpot s prémieu!

V hře Loto sa za 20 rokov z 250 ľudí stali milionári. Pridajte sa k nim aj Vy.

Na účasť v hře o SUPERjackpot s prémieu je nevyhnutné uzatvoriť stávkú na 10 hracích polí v hře LOTO a súčasne doplnkovú hru JOKER.

